

OBLAST SEVEROVÝCHOD

Jediná oblast vzniklá sdružením tří krajů

Oblast Severovýchod se nachází na severním a severovýchodním okraji České kotliny. V hornaté chladnější severovýchodní polovině této oblasti leží Jizerské hory, Krkonoše s pramenem Labe, v nejvýchodnějším výběžku Orlické hory až po Kralický Sněžník. Ten je nazýván také „střecha Evropy“, protože voda z jeho svahů je odváděna do Černého, Severního a Baltického moře. JZ polovina území má charakter nízké pahorkatiny až roviny úrodného Polabí severně od toku Labe a má sušší a teplejší klima.

Severní a severovýchodní hranice oblasti je součástí hranice České republiky, sousedem tu je Drážďanská oblast Saská a Dolnoslezské vojvodství v Polsku. Na území České republiky jsou potom sousedy oblasti Střední Morava, Jihovýchod, Střední Čechy a Severozápad.

Oblast soudržnosti Severovýchod vznikla v roce 2000 sdružením tří krajů – Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického.

deckého a Pardubického. Oblast má nyní 13 okresů, 40 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, 1 116 obcí, z toho 111 měst. V obcích do 1 000 obyvatel žije 22 % obyvatel oblasti, ve 23 městech větších než 10 tisíc obyvatel žije 44 % obyvatel. Ve 3 krajských městech žije 19 % obyvatel oblasti.

Krkonoše s nejvyšší horou České republiky Sněžkou, stejně jako Podkrkonoší, byly od pradávna součástí České země. Jejich tradice a folklór zůstávají zachovány v mnoha pohádkách a zvycích stejně jako pokračují tradiční ruční způsoby výroby – sklářské, krajkářské, textilní, parukářské aj.

Oblast s mnoha rozdíly

Jediným celkem NUTS 2 složeným ze tří regionů NUTS 3 – krajů je v ČR oblast soudržnosti Severovýchod. Celá oblast leží v povodí horního Labe. Nacházejí se zde chladné klimatické oblasti s vysokými úhrny srážek v Krkonoších a Orlických horách na severu oblasti, jsou zde i teplé oblasti s klimatickými podmínkami vhodnými pro pěstování náročnějších plodin.

Rozlohou je nejmenší kraj Liberecký, který má rozlohu o třetinu menší ve srovnání se zbývajících dvěma kraji. Počtem obyvatel je největší kraj Královéhradecký, který je téměř o desetinu větší než kraj Pardubický a víc než o čtvrtinu větší než kraj Liberecký. Počet a velikost obcí, koncentrace obyvatel do sídelního města kraje a hustota osídlení se v krajích Královéhradeckém a Pardubickém téměř neliší. Počet obcí Libereckého kraje je ve srovnání s úrovní

obou zbývajících krajů méně než poloviční, jejich velikost je víc než o polovinu větší. O čtvrtinu vyšší je koncentrace obyvatel do krajského města a o pětinu je vyšší hustota osídlení. Podíl obyvatel vesnických obcí je v Libereckém kraji o třetinu nižší než v dalších dvou krajích.

Hospodaření jednotlivých krajů dle hlavních indikátorů se příliš neliší. Hrubý domácí produkt na obyvatele u Královéhradeckého kraje je poněkud vyšší než u krajů zbývajících, vytvořená hrubá přidaná hodnota na 1 zaměstnance je nejvyšší v Pardubickém kraji. Hodnoty obou těchto indikátorů jsou blízké průměru ČR a vzájemná odlišnost nepřesahuje 4 %. Poněkud větší diferencí lze nalézt u tvorby hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele, kde kraj Pardubický je na tom lépe víc než o 10 %. Disponibilní důchod na 1 obyvatele je v kraji Královéhradeckém vyšší o 5 % než v nejslabším kraji Pardubickém.

Úroveň průměrných mezd je v Libereckém kraji o víc než 2 % vyšší v porovnání s krajem Královéhradeckým resp. o 3,5 % vyšší než v kraji Pardubickém. Čisté roční příjmy na 1 člena domácnosti jsou nejvyšší v kraji Libereckém – téměř o 9 % vyšší než v nejslabším kraji Pardubickém. V Libereckém kraji je druhý nejvyšší podíl soukromých podnikatelů (po Praze), v Královéhradeckém je na úrovni průměru ČR a Pardubický kraj je v závěrečné čtvrtině pořadí krajů ČR. Podíl zaměstnaných v primární sféře je v Libereckém kraji 3. nejvyšší (polovina průměru), v Královéhradeckém je nadprůměrný (1,5-násobek průměru) a v Pardubickém kraji je 3. nejvyšší (dvojnásobek průměru).

Výběr aktuálních údajů

Počet obyvatel (31.12.2004)		1 480 144	Průměrná hrubá měsíční mzda (2004) ⁵		15 818
z toho	cizinci s přechodným pobytem ¹	14 558	Míra nezaměstnanosti dle VŠPS (2004)		6,7
	cizinci s trvalým pobytem	11 811	Podíl (%) zaměstnaných v sektoru (2004)	primárním	5,3
Počet obcí / z toho měst (31.12.2004)		1 115 / 111		sekundárním	45,2
Podíl obyvatel bydlících v krajském městě (%) ²		18,9		terciárním	49,5
Podíl narozených mimo manželství (v %, 2004)		30,1	Dokončené byty celkem (2004)		4 218
Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ³ (2004)	muži	9,4	z toho v rodinných domech (%)		39,7
	ženy	5,9	Hosté v ubytovacích zařízeních celkem (2004)		2 042 652
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2004)		734 214	z toho cizinci (%)		29,5
z toho prac. na vlastní účet a zaměstnavatelé (%)		15,6	HDP v paritě kupní síly na 1 obyvatele (2003)		13 620
Míra ekonomické aktivity (2004) ⁴	muži	67,8	Hrubá tvorba fixního kapitálu na 1 obyv. v Kč (2003)		53 196
	ženy	50,3	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyv. v Kč (2003)		122 060

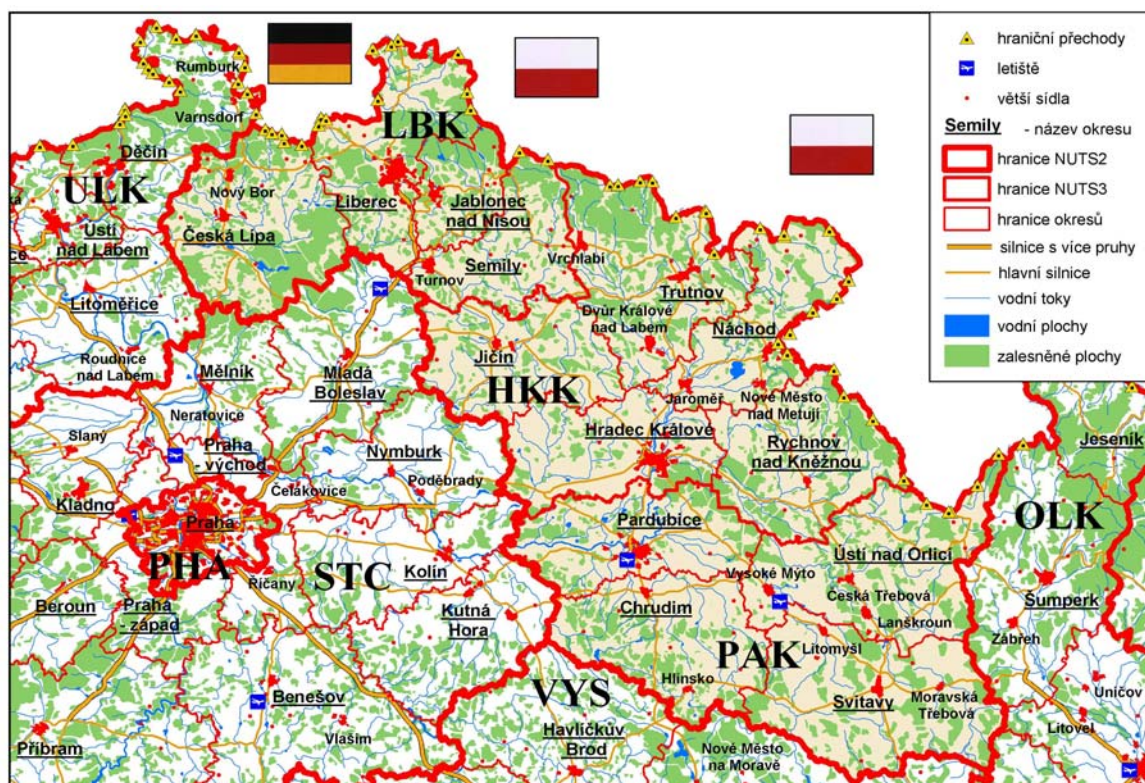
¹ s vízy nad 90 dní

² z obyvatelstva ve věku 15 a více let

³ v Kč na jednoho zaměstnance civilního sektoru NH, podniková metoda

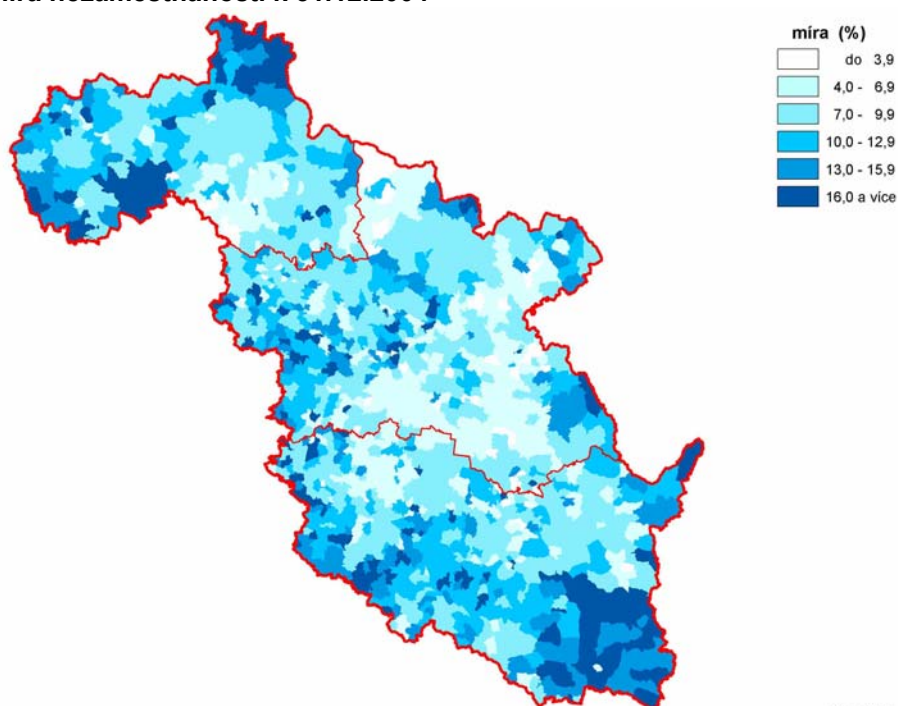
⁴ součet za města, která jsou sídly krajů ležících na území příslušné NUTS-2

⁵ ekonomicky aktivní ze 100 obyvatel ve věku 15 a více let

Kraj	Rozloha	Počet obyvatel	Hustota zalidnění	Stř.délka života M/Ž	Reg.míra nezam.	Volná prac. místa	Dokončené byty	HDP
	km ²	v tis.	obyv./km ²		%			Kč/obyv.
	2003	31.12.2003	2003	2003	31.12.2003	31.12.2003	2003	2002
Liberecký	3 163,00	427,7	135,2	71,7/78,1	9,5	1 785	1 143	193 515
Královéhradecký	4 758,20	547,6	115,1	73,1/78,8	7,9	2 298	1 270	204 940
Pardubický	4 518,50	505,5	111,9	72,6/78,8	9,4	2 448	1 189	195 747
Severovýchod	12 439,70	1 480,80	119	.	8,9	6 531	3 602	198 505

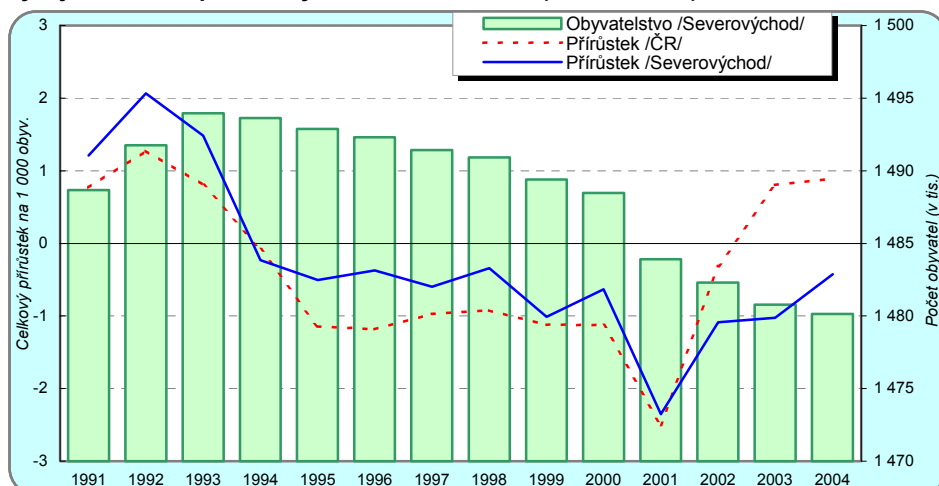
Registrovaná míra nezaměstnanosti k 31.12.2004

pozn.: použity údaje MPSV

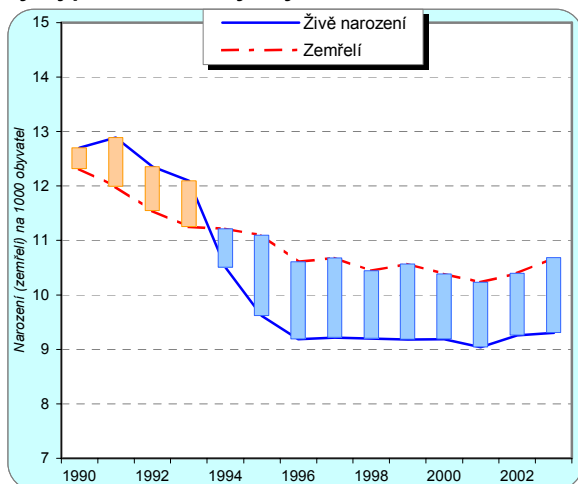

Vývoj celkového počtu obyvatel v oblasti a ČR (stav k 31.12.)

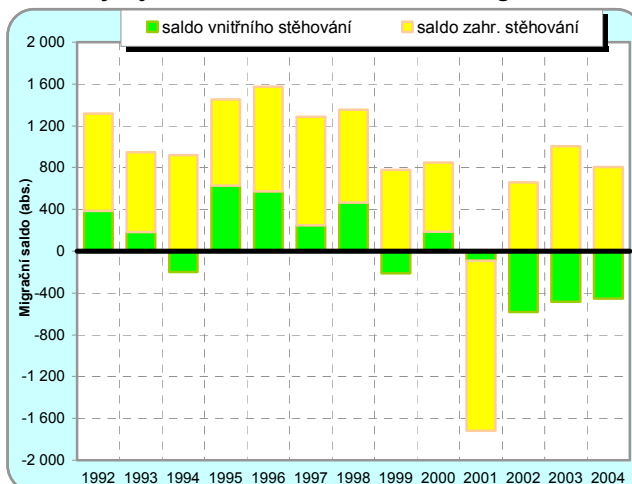

Od roku 2001 údaje aktualizované podle SLDB, do počtu obyvatel jsou zahrnuti i cizinci s pobytem > 90 dnů
 Abs. úbytek obyvatel v roce 2001 je způsoben také nedopočtem při populačním cenzu (1.3.2001), rel. přírůstek v roce 2001 je počítán z vybilancovaných stavů podle SLDB (propad ze SLDB se v něm neprojevuje)

Vývoj přirozené měny obyvatel

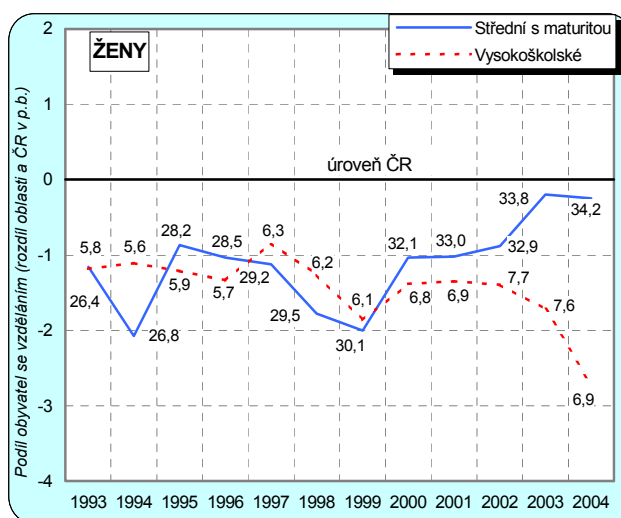
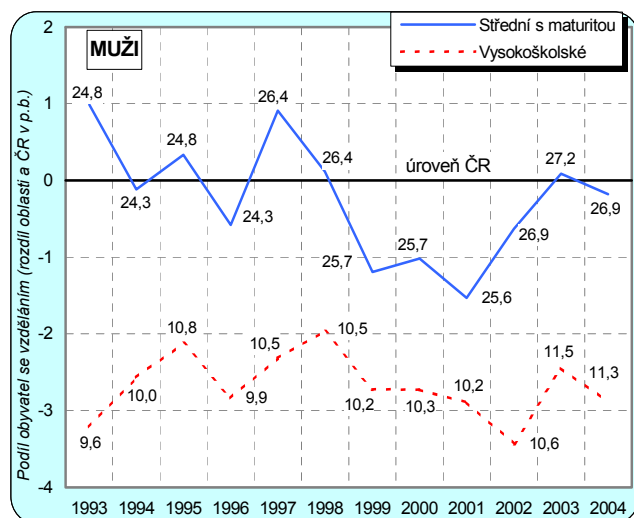

Vývoj bilance vnitřní a zahraniční migrace

Pozn. od r. 2001 jsou do migrace započtení i cizinci s dlouhodobým pobytem (>90 dnů)

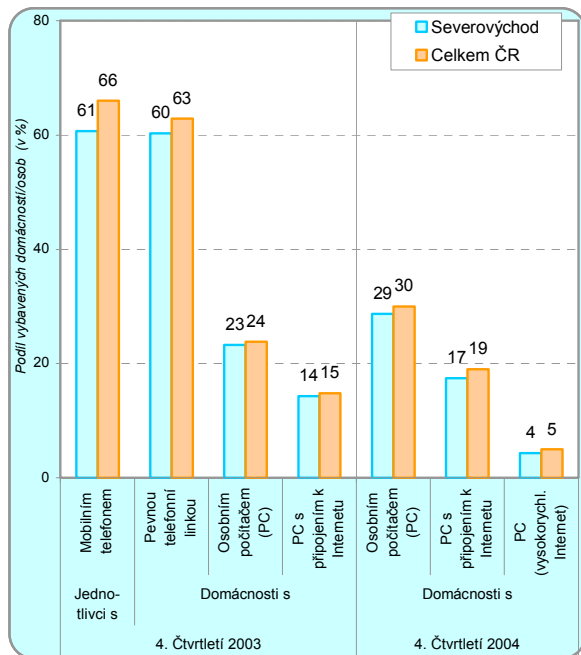
Vývoj zastoupení osob se středoškolským a vysokoškolským vzděláním ve vztahu k ČR, muži, ženy

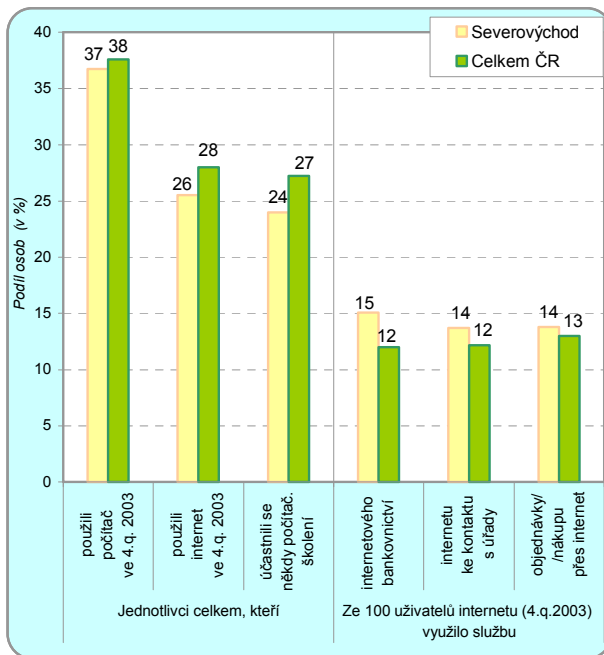
Pozn. Čísla v grafu odpovídají podílu osob se středoškolským vzděláním s maturitou na obyvatelstvu ve věku 15 a více let v oblasti, resp. podílu osob s vysokoškolským vzděláním na obyvatelstvu ve věku 25 a více let v oblasti

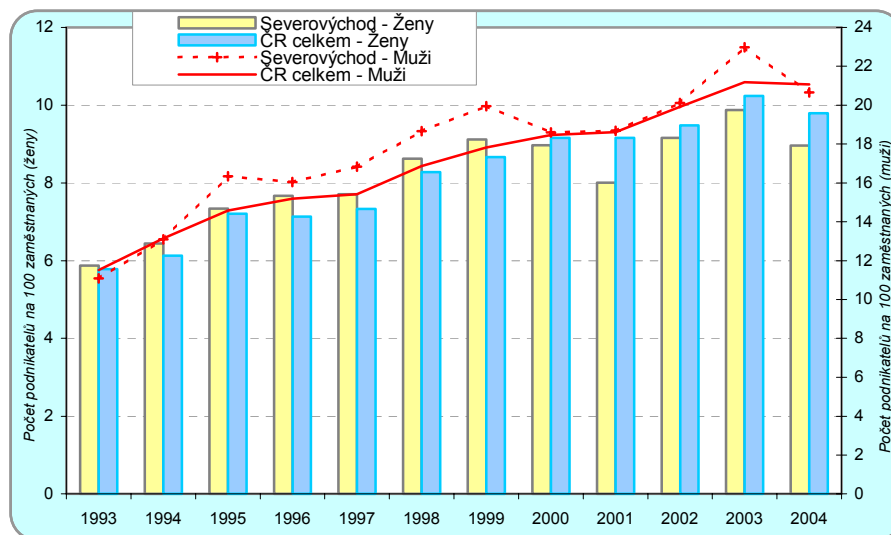
Domácnosti s přístupem k informačním technologiím

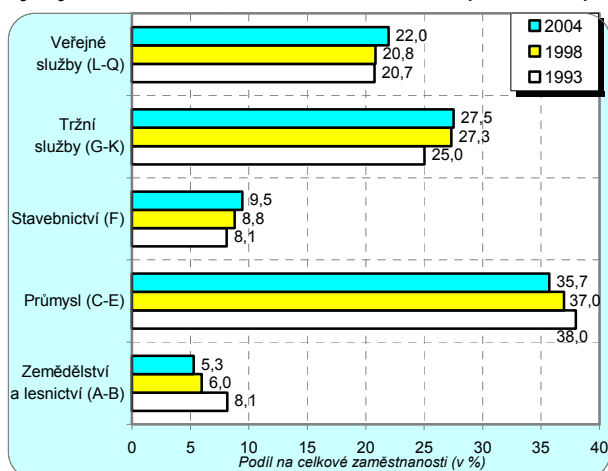
Využití internetu jednotlivci ve věku 15+ (4.q.2003)

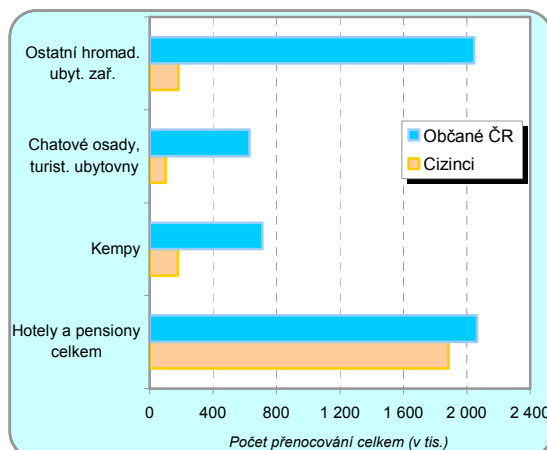
Zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet, muži, ženy

Vývoj zaměstnanosti v hl. sektorech NH (dle OKEČ)

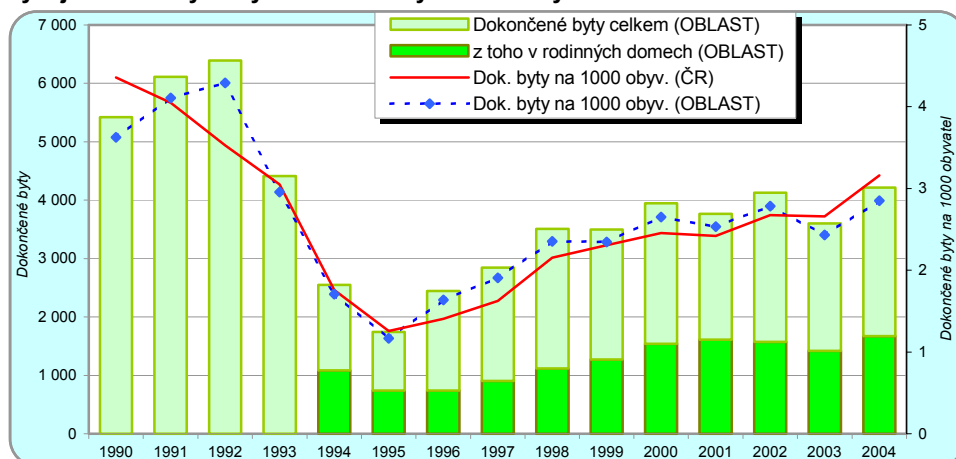

Přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních podle kategorií, v roce 2004

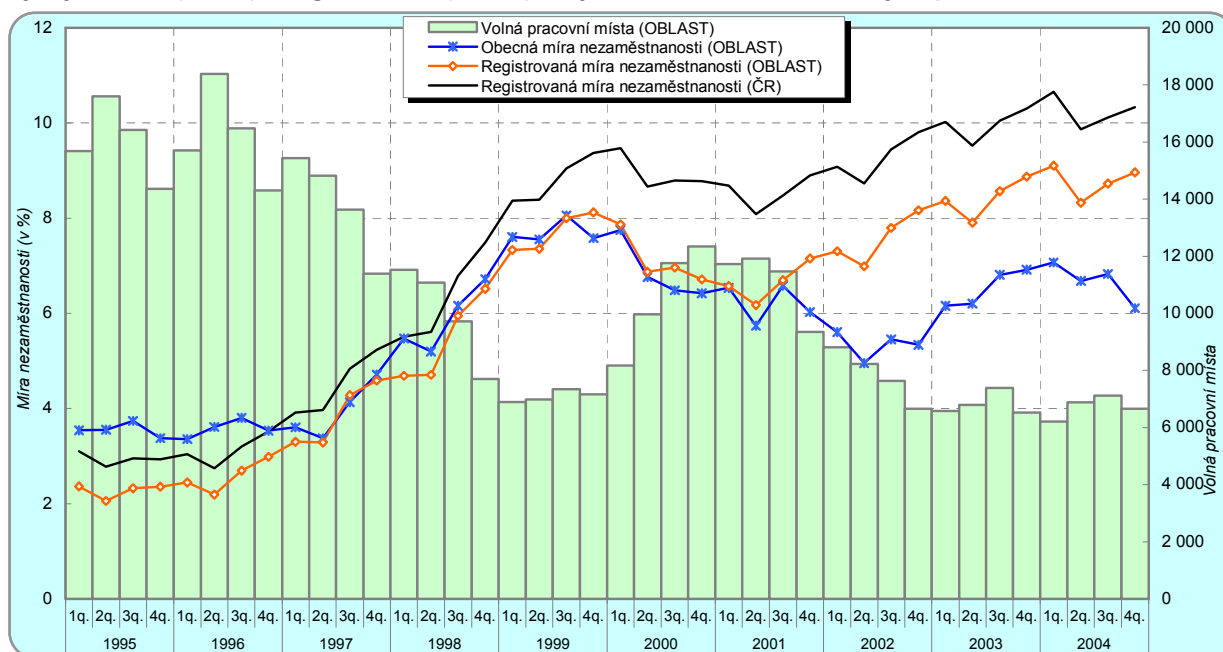

Vývoj dokončených bytů celkem a bytů v rodinných domech

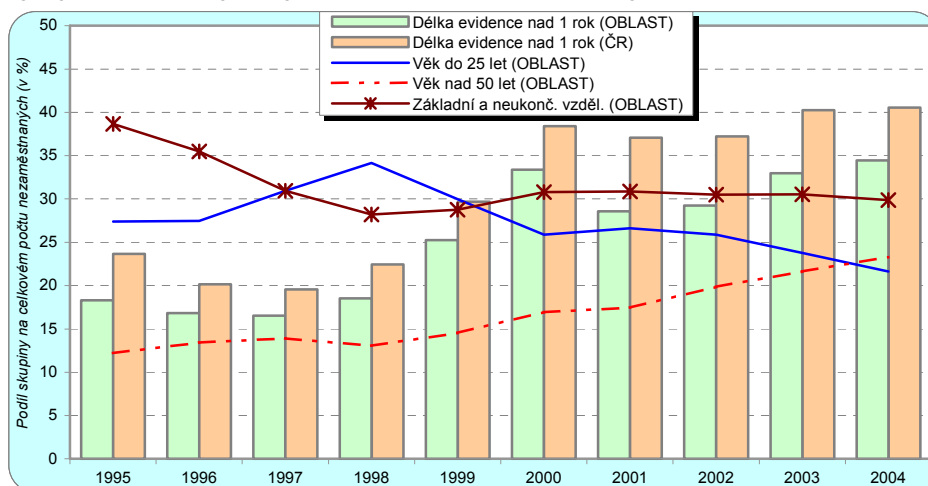
Pozn. údaje za byty v rodinných domech jsou dostupné v časové řadě až od roku 1995

Vývoj obecné (VŠPS) a registrované (MSPV) míry nezaměstnanosti a volných pracovních míst

Pozn. Registrovaná míra nezaměstnanosti je uváděna ke konci příslušných čtvrtletí

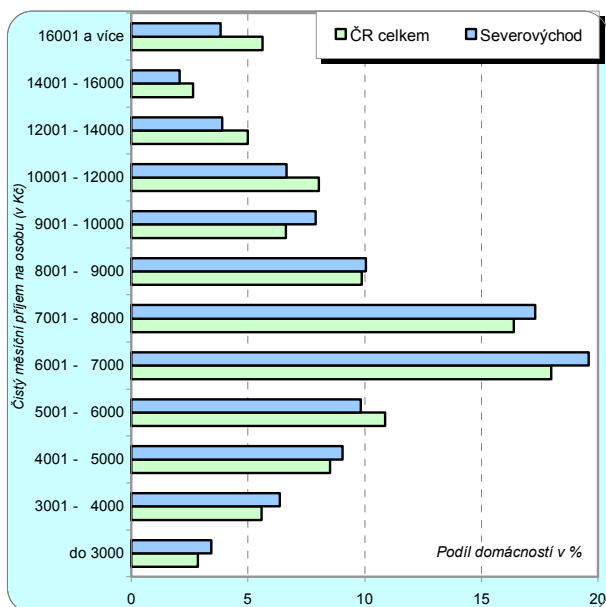
Vývoj zastoupení vybraných skupin mezi nezaměstnanými

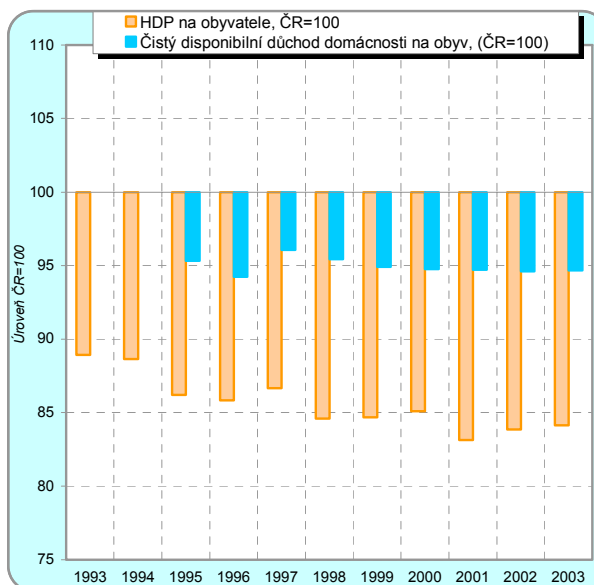
* k 31.12. příslušného roku

Rozdělení domácností dle výše čistého měsíč. peněž. příjmu na osobu v Kč (r. 2002, podle Mikrocenzu)

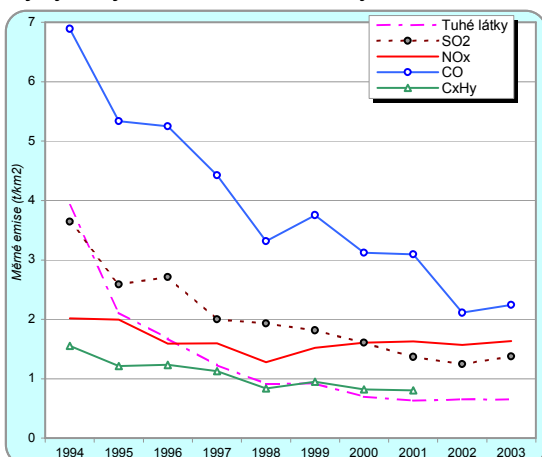

Vývoj HDP a disponibilního důchodu ve vztahu k ČR

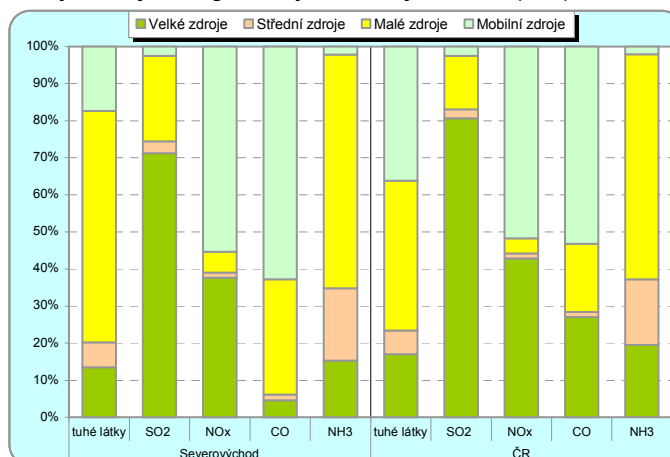

Pozn. údaje o disponibilních důchodech jsou k dispozici až od roku 1995

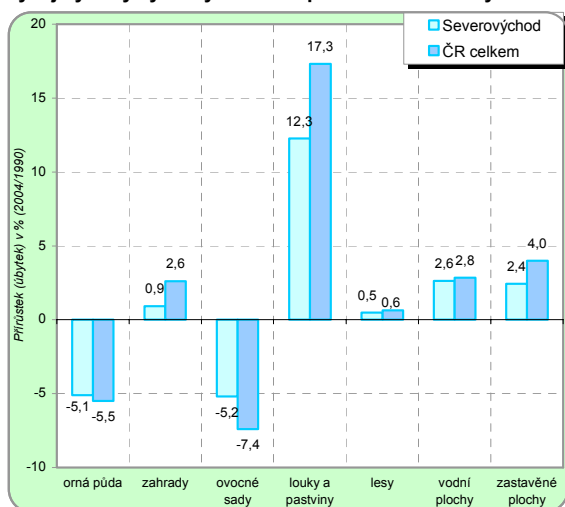
Vývoj měrných emisí hlavních znečišťujících látek

Podíl jednotlivých kategorií zdrojů na celkových emisích (2003)

Vývoj výměry vybraných druhů pozemků mezi roky 1990 a 2004

Struktura využití pozemků (31.12.2004)

